

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAL SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

5 февруари 1963 година*

[...]

По дело 26/62

с предмет искане, отправено до Съда на основание член 177, алинея 1, буква а) и алинея 3 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност от Tariefcommissie, нидерландски административен съд, последна инстанция по данъчни дела, за постановяване във връзка с висящото пред него дело

между

дружество N.V. Algemene Transport- en Expeditie Onderneming van Gend & Loos,

със седалище в Утрехт,

за което се явяват адв. H. G. Stibbe и адв. L. F. D. ter Kuile, и двамата адвокати в Амстердам,

със съдебен адрес в генералното консулство на Нидерландия в Люксембург,

и

Nederlandse Administratie der Belastingen [нидерландска данъчна администрация],

за която се явява инспекторът по вносните мита и акцизите в Zaandam,

със съдебен адрес в посолството на Нидерландия в Люксембург,

* Език на производството: нидерландски.

на преюдициално заключение по следните въпроси:

1. Дали член 12 от Договора за ЕИО има вътрешно действие или с други думи дали частноправните субекти могат да се позовават на основание този член на индивидуалните права, които съдът е длъжен да защитава;
2. При утвърдителен отговор дали налагането на вносно мито от 8 % върху извършения от жалбоподателя в главното производство внос в Нидерландия на карбамид-формалдехид от Федерална република Германия представлява незаконно увеличение по смисъла на член 12 от Договора за ЕИО или в случая става въпрос за разумно изменение на вноското мито, налагано преди 1 март 1960 г., което макар да представлява увеличение от аритметична гледна точка, не трябва да се счита за забранено съгласно член 12,

СЪДЪТ,

в състав: г-н А. М. Donner, председател,

г-н L. Delvaux и г-н R. Rossi, председатели на състави,

г-н O. Riese, г-н Ch. L. Hammes (докладчик), г-н А. Trabucchi и г-н R. Lecourt, съдии

генерален адвокат: г-н K. Roemer,

секретар: г-н А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

[...]

I – По процедурата

Не е направено възражение относно допустимостта на преюдициалното запитване, отправено на основание член 177 от Договора за ЕИО до Съда от Tariefcommissie — юрисдикция по смисъла на този член.

От друга страна запитването в това отношение не дава основания Съдът служебно да констатира недопустимост.

II – По първи въпрос

A – Компетентност на Съда

Правителството на Нидерландия и белгийското правителство оспорват компетентността на Съда, поради това че в случая става въпрос за запитване, което е свързано не с тълкуването, а с прилагането на Договора в контекста на конституционното право на Нидерландия.

По-специално се изтъква, че в случая Съдът не е компетентен да се произнесе дали разпоредбите на Договора за ЕИО имат предимство пред нидерландското законодателство или пред други договори, по които Нидерландия е страна и които са част от вътрешното ѝ право. Твърди се, че разрешението на такъв въпрос попада в изключителната компетентност на националните съдилища, освен при иск в съответствие с условията, съдържащи се в членове 169 и 170 от Договора.

В случая обаче от Съда се иска не да се произнесе по прилагането на Договора в съответствие с принципите на вътрешното право на Нидерландия, което остава в правомощията на националните съдилища, а единствено да тълкува в съответствие с член 177, алинея 1, буква а) от Договора обхвата на член 12 от този Договор в контекста на общностното право и във връзка с действието му по отношение на частноправните субекти.

Следователно това възражение е неоснователно.

Белгийското правителство също така твърди, че Съдът не е компетентен, като се мотивира с това, че отговорът, който Съдът би могъл да даде на първия въпрос на Tariefcommissie, не е релевантен за разрешаването на отнесения пред този съд спор.

За да бъде обаче Съдът компетентен да се произнесе по настоящото дело, е необходимо и достатъчно с поставения въпрос да се иска тълкуване на Договора.

Съображенията, които може да са довели националната юрисдикция до избора ѝ на въпроси, както и релевантността, която тя отдава на тези въпроси в рамките на висящото пред нея дело, са изключени от преценката на Съда.

От формулировката на поставените въпроси е видно, че те се отнасят до тълкуването на Договора.

Поради това Съдът е компетентен да се произнесе по тях.

Следователно това възражение също е неоснователно.

Б – По същество

Първият въпрос на Tariefcommissie е дали член 12 от Договора има непосредствено действие във вътрешното право, в смисъл че гражданите на държави-членки могат да се позовават на основание на този член на права, които националният съд трябва да защитава.

За да се установи дали разпоредбите на един международен договор имат такъв обхват, е необходимо да се разгледат духът, общата структура и формулировката на тези разпоредби.

Целта на Договора за ЕИО, а именно създаването на общ пазар, чието функциониране засяга пряко правните субекти в Общността, предполага, че този Договор е повече от едно споразумение, пораждащо единствено взаимни задължения за държавите, които са страни по него.

Този възглед се потвърждава от преамбюла на Договора, който има предвид не само правителствата, но и народите, и по-специално от създаването на институции, на които са предоставени суверенни права, чието упражняване засяга както държавите-членки, така и техните граждани.

Освен това следва да се отбележи, че гражданите на държавите, обединени в Общността, са призовани да съдействат за функционирането на тази Общност чрез посредничеството на Европейския парламент и на Икономическия и социален комитет.

В допълнение, ролята на Съда във връзка с член 177, а именно да осигурява еднообразно тълкуване на Договора от националните юрисдикции, потвърждава, че държавите са признали, че общностното право има обвързващо действие, поради което техните граждани могат да се позовават на него пред тези юрисдикции.

Заключението, което следва да бъде направено, е, че Общността съставлява нов правов ред на международното право, в полза на който държавите са ограничили суверенните си права, макар и в ограничени области, и чиито субекти са не само държавите-членки, но и техните граждани.

Поради това, независимо от законодателството на държавите-членки, общностното право налага задължения на частноправните субекти и същевременно е предназначено да поражда права, които стават част от техния патримониум.

Тези права възникват не само когато са изрично предоставени от Договора, но също така и въз основа на задълженията, които Договорът налага по ясно определен начин както на частноправните субекти, така и на държавите-членки и на институциите на Общността.

По отношение на общата структура на Договора във връзка с митата и таксите с равностоен ефект, следва да бъде подчертано, че член 9, който основава Общността върху митническия съюз, включва като основна разпоредба забраната на тези мита и такси.

Тази разпоредба се съдържа в началото на частта от Договора, която определя „основите на Общността“. Тя се доразвива и разяснява от член 12.

Текстът на член 12 съдържа ясна и безусловна забрана, която не е задължение за действие, а за бездействие.

Още повече че това задължение не е обвързано от каквото и да било условие държавите да поставят неговото прилагане в зависимост от приемането на изричен законодателен акт във вътрешното право.

Същността на тази забрана ѝ позволява да породи непосредствено действие в правоотношенията между държавите-членки и техните правни субекти.

Прилагането на член 12 не изисква никаква законодателна намеса от страна на държавите.

Фактът, че съгласно този член държавите-членки са определени като субекти на задължението за въздържане от действие, не означава, че техните граждани не могат да се облагодетелстват от това задължение.

Освен това доводът, основаващ се на членове 169 и 170 от Договора и изтъкнат от трите правителства, които представят писмени становища пред Съда, е несъстоятелен.

Обстоятелството, че посочените по-горе членове от Договора предоставят възможност на Комисията и на държавите-членки да заведат дело пред Съда срещу държава, която не е изпълнила задълженията си, не означава, че частноправните субекти не могат при необходимост да се позовават на тези задължения пред национален съд, както и фактът, че Договорът предоставя на разположение на Комисията средства за гарантиране на спазването на задълженията, наложени на субектите на Договора, не изключва възможността по дела между частноправни субекти пред национален съд да се прави позоваване на нарушение на тези задължения.

Ограничаването на гаранциите срещу нарушение на член 12 от страна на държавите-членки единствено до производствата по членове 169 и 170 би премахнало пряката съдебна защита на индивидуалните права на техните граждани.

Производството по тези членове би могло да се окаже неефективно, ако то се проведе след изпълнението на национално решение, взето в противоречие с разпоредбите на Договора.

Бдителността на заинтересованите частноправни субекти във връзка със защитата на техните права допринася за ефективен контрол в допълнение към контрола по членове 169 и 170, възложен на Комисията и на държавите-членки.

От горните съображения следва, че съобразно духа, общата структура и формулировката на Договора член 12 трябва да се тълкува в смисъл, че произвежда непосредствено действие и поражда индивидуални права, които националните юрисдикции са длъжни да защитават.

III – По втори въпрос

A – Компетентност на Съда

Според становищата на белгийското и нидерландското правителство така формулираният въпрос налага Съдът, преди да даде отговор, да разгледа тарифното класиране на карбамид-формалдехида, внасян в Нидерландия, класиране по което Van Gend & Loos и инспекторът по вносните мита и акцизите в Zaandam са на различни мнения по отношение на Tariefbesluit от 1947 г.

Въпросът не изисквал тълкуване на Договора, а се отнасял до прилагането на нидерландското митническо законодателство по отношение на класирането на аминокластите, което излизало извън компетентността, предоставена на общностния съд по силата на член 177, алинея 1, буква а).

Поради това запитването на Tariefcommissie излизало извън компетентността на Съда.

Независимо от това същността на поставения от Tariefcommissie въпрос е дали от гледна точка на правото едно ефективно увеличение на митата, налагани върху даден продукт, което се дължи не на увеличаване на тяхната ставка, а на ново класиране на този продукт вследствие на промяна на тарифната му квалификация, противоречи на забраната по член 12 от Договора.

Разгледан по този начин, поставеният въпрос цели тълкуване на посочената разпоредба от Договора, и по-специално на обхвата, който следва да бъде предоставен на понятието за мита, налагани преди влизането в сила на Договора.

Поради това Съдът е компетентен да се произнесе по този въпрос.

Б – По същество

От текста и от общата структура на член 12 от Договора следва, че за да се установи дали мита или такси с равностоен ефект са увеличени в противоречие със забраната, съдържаща се в тази разпоредба, трябва да бъдат взети предвид митата и таксите, действително налагани към датата на влизане в сила на Договора.

По отношение на забраната по член 12 от Договора такова незаконно увеличение може да се дължи както на реорганизация на тарифата, в резултат на която продуктът се класира в позиция, за която е предвидено по-високо облагане, така и на увеличение на самата митническа ставка.

Маловажен е начинът, по който митата са увеличени, при положение че след влизането в сила на Договора един и същ продукт в една и съща държава-членка се облага с по-висока ставка.

Според даденото по-горе тълкувание прилагането на член 12 е от компетентността на националния съд, който трябва да установи дали облагаемият продукт, в случая карбамид-формалдехидът от Федерална република Германия, е обмитен съгласно действащите в Нидерландия митнически разпоредби с вносно мито, по-високо от това, с което се облагал към 1 януари 1958 г.

Съдът не е компетентен да проверява обосноваването на представените в производството пред него противоречиви твърдения по този въпрос, а следва да остави тази преценка на националните съдилища.

IV – По съдебните разноски

Разходите, направени от Комисията на Европейската икономическа общност и правителствата на държавите-членки, представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване.

В случая, с оглед на обстоятелството, че за страните в производството настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред Tariefcommissie, тази юрисдикция следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

предвид материалите по делото,

след като изслуша доклада на съдията докладчик,

след като изслуша устните становища на жалбоподателя в главното производство и на Комисията на ЕИО,

след като изслуша заключението на генералния адвокат,

предвид членове 9, 12, 14 169, 170 и 177 от Договора за създаване на Европейска икономическа общност,

предвид Протокола относно статута на Съда на Европейската икономическа общност,

предвид Процедурния правилник на Съда на Европейските общности,

Съдът, произнасяйки се по преюдициалното запитване, отправено до него от *Tariefcommissie* с акт от 16 август 1962 г., реши:

1) Член 12 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност произвежда непосредствено действие и поражда за частноправните субекти индивидуални права, които националните юрисдикции са длъжни да защитават.

2) За да се установи дали мита или такси с равностоен ефект са увеличени в противоречие със забраната, съдържаща се в член 12 от Договора, трябва да бъдат взети предвид митата и таксите, действително налагани от съответната държава-членка към датата на влизане в сила на Договора.

Такова увеличение може да се дължи както на реорганизация на тарифата, в резултат на която продуктът се класира в позиция, за която е предвидено по-високо облагане, така и на увеличаване на прилаганата митническа ставка.

3) *Tariefcommissie* следва да се произнесе по съдебните разноски във връзка с настоящото производство.

Постановено в Люксембург на 5 февруари 1963 година.

Donner

Delvaux

Rossi

Riese

Hammes

Trabucchi

Lecourt

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 5 февруари
1963 година.

Секретар

Председател

A. Van Houtte

A. M. Donner